

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

УКРАЇНА

(19) UA (11) 34650 (13) A

(51) 6 G01T1/202

ОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВИНАХІД

видався під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИГОТОВЛЕННЯ СЦИНТИЛЯЦІЙНОГО ДЕТЕКТОРА

(21) 98115845

(22) 03 11 1998

(24) 15.03 2001

(46) 15.03.2001, Бюл. № 2, 2001 р

(72) Гершун Олександр Сергійович. Гресь Валерія Юріївна, Кудін Олександр Михайлович. Чаркіна Тамара Олександровна, Заславський Борис Григорович

(73) НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ВІДДІЛЕННЯ ЛУЖНО-ГАЛОЇДНИХ КРИСТАЛІВ З ДОСЛІДНИМ ВИРОБНИЦТВОМ НТК "ІНСТИТУТ МОНОКРИСТАЛІВ" НАН УКРАЇНИ

(57) Способ виготовлення сцинтиляційного детектора, який включає отримання дифузного відбивача на поверхні сцинтилятора шляхом розчинення поверхневого шару кристалу водою з наступним сушінням у зневодненому боксі та пакування кристалу у герметичний контейнер, який відрізняється тим, що сушіння кристалу проводять в атмосфері вуглекислого газу, а потім, при пакуванні сцинтилятора у герметичний контейнер, у його об'ємі створюють атмосферу вуглекислого газу

Винахід відноситься до технічної фізики, зокрема, до детектуючих пристроя для реєстрації іонізуючих випромінювань і може знайти застосування при виготовленні сцинтиляційних детекторів.

Основними проблемами виготовлення детекторів є:

по-перше, створення відбиваючої оболонки на бічній та тильній поверхні сцинтилятора. Шар відбиваючого матеріалу повинен бути мінімальним, інакше ефективність реєстрації випромінювань буде низькою;

по-друге, ретельне видалення залишкової водоги з поверхні сцинтилятора та з конструкційних матеріалів детектора і надійна герметизація контейнера. Тривале зберігання і, особливо, використання детекторів при підвищених температурах приводить до переконденсації адсорбованої води на поверхні сцинтилятора. Сцинтиляційні матеріали, звичайно, тігроскопічні і навіть невелика кількість води на поверхні приводить до безповоротного псування їх характеристик [Гринев Б.В., Семиноженко В.П. Сцинтилляционные детекторы ионизирующих излучений для жестких условий эксплуатации. Харьков: Основа, 1993].

Існує відомий спосіб виготовлення сцинтиляційного детектора [Патент Франції № 2607262, кл. G01 T 1/202], який включає в собі очищення контейнера від газів, реактивних по відношенню до елементу сцинтилятора встановлення лужно-галоїдного сцинтилятора (наприклад, дуже тігроскопічного NaI(Tl)) у цей контейнер, створення в ньому атмосфери, що не реагує з елементом сцинти-

лятора при 150-200°C, збирання та герметизацію детектора. При цьому інертна атмосфера представлена одним чи кількома газами, які вибрані з групи He, Ar, CO₂ і N₂. При використанні цих газів, з яких дійсно інертними (а, отже, і відносно дешевими) є гелій та аргон, ймовірність того, що залишкова волога потрапить у контейнер, зменшується. Цей спосіб припускає безводну обробку поверхні сцинтилятора, або додаткові операції з метою його ретельного зневоднювання, що значно ускладнює технологічний процес. По змісту (зневоднювання, інертна атмосфера) цей спосіб блокує реакцію, яка ефективно відбувається при зазначених температурах:

яка є єдиною можливою у вказаних умовах [Смирнов Н.Н., Крайнюков Н.И. Термодинамика процессов термического разложения йодистого натрия кислотодержащими компонентами воздуха. Монокристаллы, сцинтилляторы и органические люминофоры. Харьков: ВНИИ монокристаллов -1969. - №1 -с 59-68], якщо герметизацію контейнера проводити не в інертній атмосфері, а у сухому повітрі, яке звичайно використовується. З іншого боку, спосіб не вирішує проблеми залишкової вологи і його неможливо застосувати до детекторів для випромінювань із слабкою проникною здатністю, тому що шар відбивача MgO, який стандартно використовується, поглинає більшу частину цих випромінювань, внаслідок чого послаблюється їх ін-

A
UA (11) 34650 (13)